Incidence a prevalence novotvarů v regionech ČR

Primárním cílem je poskytnout data pro komplexní hodnocení incidence a prevalence nádorů na úrovni celé ČR a krajů podle místa bydliště pacienta.

Téma

Zdraví

Časové pokrytí

1. 1. 1977 - 31. 12. 2024

Aktualizace

roční

Související území

Česká republika

Klíčová slova

NOR, Národní onkologický registr, novotvary, incidence, prevalence, populace

Klasifikace dle EuroVoc

zdravotní statistika, rakovina

Kontakt

ÚZIS ČR

Organizace

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce CSV

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 192 MB
Velikost po rozbalení: 192 MB
Počet záznamů: 3 035 319
Počet atributů: 16

Autoři: Mužík Jan, Krejčí Denisa, Cvanová Michaela, Klika Petr, Jarkovský Jiří, Benešová Klára, Klimeš Daniel, Komenda Martin, Dušek Ladislav

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 30. 4. 2024
- pověřenec pro ochranu osobních údajů - neuvedeno

Datum aktualizace dat: neuvedeno

Datum aktualizace dokumentace: neuvedeno

Licence

Autorské dílo licencované CC BY 4.0

Originální databáze

Není autorskoprávně chráněnou databází

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Není chráněna zvláštním právem

Osobní údaje

Neobsahuje osobní údaje

Citace

Mužík J., Krejčí D., Cvanová M., Klika P., Jarkovský J., Benešová K., Klimeš D., Komenda M., Dušek L.. Incidence a prevalence novotvarů v regionech ČR. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-14]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/spravce/clanek/detail/1770-novotvary-incidence-prevalence-regiony-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Primárním cílem je poskytnout data pro komplexní hodnocení incidence a prevalence nádorů na úrovni celé ČR a krajů podle místa bydliště pacienta.

Základní informace

Datová sada umožňuje podrobné analýzy incidence a prevalence nádorů v ČR a krajích. Zdrojem dat jsou individuální anonymizované záznamy Národního onkologického registru (NOR) od roku 1977 do posledního uzavřeného roku a obsahují základní sociodemografické údaje pacienta, údaje o diagnóze novotvaru a rozsahu onemocnění a údaj o případném úmrtí pacienta.

Interpretace a informační hodnota

Datová sada umožňuje hodnocení incidence a prevalence onkologických onemocnění na úrovni jednotlivých územních celků (celá ČR, kraje) včetně hodnocení epidemiologických trendů od roku 1977 do současnosti, to vše v absolutních počtech a případně stratifikovaně podle pohlaví, věkových skupin, klinických stadií.

Pro hodnocení prevalence (počty osob žijících s daným onemocněním nebo jeho historií k danému datu nebo v daném období) obsahuje datová sada údaje o pořadí novotvaru u osoby a údaje o případném úmrtí (úmrtí ano/ne, rok úmrtí a věk při úmrtí).

Ve spojení s populačními demografickými údaji (nejsou součástí této datové sady) umožňují tato data hrubé či věkově standardizované přepočty na populaci v daném čase na daném území.

Informační limity

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace bydliště do úrovně kraje, věk při diagnóze a věk při úmrtí na 5leté věkové kategorie, diagnózy na 3 znaky MKN-10, rok stanovení diagnózy a rok úmrtí, nikoliv celé datum), není uváděno anonymní ID osoby, je uvedeno pouze pořadí novotvaru u pacienta. Je uváděno pouze místo bydliště pacienta, nikoliv místo diagnostiky či léčby.

Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je hodnocení epidemiologických charakteristik vybraných území včetně hodnocení trendů, např.:

- vývoj incidence a prevalence nádorových onemocnění ve vybraném regionu;
- srovnání incidence a prevalence skupin onemocnění v krajích ČR za zvolené období;
- věkově specifická incidence nádorových onemocnění a její změny v různých časových obdobích.

Příklad konkrétního výstupu:

Incidence zhoubných novotvarů kromě nemelanomových kožních (C00–C97 bez C44) je dlouhodobě vyšší u mužů než u žen. V České republice bylo ročně diagnostikováno průměrně 32 253 onemocnění u mužů (616,9 na 100 000 mužů) a 27 958 onemocnění u žen (518,8 na 100 000 žen).

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

Ze stejného důvodu jsou datumové údaje prezentovány pouze v ročním detailu a geografické údaje (bydliště pacienta) pouze do úrovně krajů.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Národního onkologického registru (NOR) a data dalších databází Národního zdravotnického informačního systému (NZIS), které jsou ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování). Výše uvedené zdroje jsou zpracovány do analytické databáze NOR, která je sestavena z vypořádaných dat primárních hlášení do NOR a doplněna z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), Národního registru hospitalizací (NRHOSP) a Listu o prohlídce zemřelého (LPZ). Zpravodajskými jednotkami primárních dat jsou jednotliví poskytovatelé zdravotních služeb (PZS), kteří diagnostikují anebo léčí pacienty s nově zjištěnými novotvary.

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje řádková data nově zjištěných novotvarů. Použité transformace vybírají z datumu diagnózy a úmrtí pouze rok a kategorizují věk pacientů do 5letých věkových kategorií, je uváděno pořadí onemocnění u pacienta, nikoliv identifikátor pacienta; vše s cílem ochrany osobních údajů.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
ID	int	id	anonymní pořadové id záznamu	1 až n
Pohlaví	int	pohlavi	pohlaví pacienta	1 – muž, 2 – žena
Kód kraje	text	kraj_kod	kraj bydliště v době zjištění novotvaru dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ
Diagnóza kód	text	diagnoza_kod	diagnóza nádorového onemocnění – MKN kód na 3 místa	dle číselníku diagnóz MKN-10 o délce 3 znaky v rozsahu C00–D48
Skupina diagnóz	int	diagnoza_skupina	Úplný popis a hodnoty pod tabulkou.	Viz podrobnosti níže.
Novotvar pořadí	int	novotvar_poradi	pořadí novotvaru u osoby	1 – první, 2 – další
Pořadí novotvaru – diagnóza	int	novotvar_poradi_dg	pořadí novotvaru v rámci diagnózy na 3 místa u pacienta	1 – první, 2 – další
Pořadí novotvaru – diagnostická skupina	int	novotvar_poradi_dg_skupina	pořadí novotvaru v rámci diagnostické skupiny u pacienta	1 – první, 2 – další
Pořadí novotvaru – maligní	int	novotvar_poradi_maligni	pořadí novotvaru v rámci zhoubných novotvarů (C00–C97) u pacienta	1 – první, 2 – další
Pořadí novotvaru – maligní bez C44	int	novotvar_poradi_maligni_bez_C44	pořadí novotvaru v rámci zhoubných novotvarů (C00–C97) kromě nemelanomových kožních nádorů (C44) u pacienta	1 – první, 2 – další
Stádium	text	stadium	stadium onemocnění podle TNM klasifikace zhoubných novotvarů včetně neznámých stadií rozdělených podle úplnosti záznamu novotvaru	1 – stadium I, 2 – stadium II, 3 – stadium III, 4 – stadium IV, X – stadium neuvedeno z objektivních důvodů (časné úmrtí / bez protinádorové léčby / není zavedena TNM klasifikace), Y – chybějící údaj, stadiu – neúplný záznam
Rok diagnózy	int	rok_dg	rok stanovení diagnózy novotvaru	od 1977 dále
Kód věkové kategorie při diagnóze	int	vek_kategorie_kod_dg	kód věkové skupiny pacienta při diagnóze novotvaru vycházející z číselníku věkových skupin	kódy věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám věku 0–84, 85+
Úmrtí rok	int	umrti_rok	rok úmrtí pacienta	od 1977 dále
Úmrtí věková kategorie kód	int	umrti_vek_kategorie_kod	kód věkové skupiny pacienta při úmrtí vycházející z číselníku věkových skupin	kódy věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám věku 0–84, 85+

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Úmrtí	int	umrti	úmrtí pacienta	0 – žije, 1 – zemřel

Skupina diagnóz - podrobný popis a možné hodnoty

Datový typ: int

Název sloupce: diagnoza_skupina

skupiny diagnóz novotvarů pro statistická hodnocení

Možné hodnoty

1 – ZN hlavy a krku (C00–C14, C30–C31), 2 – ZN jícnu (C15), 3 – ZN žaludku (C16), 4 – ZN tlustého střeva a konečníku (C18–C20), 5 – ZN jater a intrahepatálních žlučových cest (C22), 6 – ZN žlučníku a žlučových cest (C23, C24), 7 – ZN slinivky břišní (C25), 8 – ZN hrtanu (C32), 9 – ZN průdušnice, průdušky a plíce (C33, C34), 10 – zhoubný melanom kůže (C43), 11 – nemelanomový kožní ZN (C44), 12 – ZN pojivových a měk. tkání a perif. nervů (C47, C49), 13 – ZN prsu (C50), 14 – ZN hrdla děložního (C53), 15 – ZN dělohy (C54, C55), 16 – ZN vaječníku (C56), 17 – ZN prostaty (C61), 18 – ZN varlete (C62), 19 – ZN ledviny (C64), 20 – ZN močového měchýře (C67), 21 – ZN mozku, míchy a jiných částí CNS (C70–C72), 22 – ZN štítné žlázy (C73), 23 – Hodgkinův lymfom (C81), 24 – non-Hodgkinův lymfom (C82–C86), 25 – mnohočetný myelom (C90), 26 – leukémie (C91–C95), 27 – ostatní zhoubné novotvary, 28 – novotvary in situ (D00–D09), 29 – novotvary nezhoubné a neznámého chování (D10–D36, D37–D48)